ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Екологічний туризм та геотуризм

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова
Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії
Спеціальність**: 073 Менеджмент**
Галузь знань**: 07 Управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти**: перший (бакалаврський)**
Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний
Мова навчання: українська
Розробник: Паламарюк Марія Юріївна, кандидат географічних наук, асистент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту

Профайл викладача (-ів)
http://ecogeo.cv.uahttps://ecogeo.cv.ua/%d0%bf%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%bc%d0%b0%d1%80%d1%8e%d0%ba-%d0%bc%d0%b0%d1%80%d1%96%d1%8f-%d1%8e%d1%80%d1%96%d1%97%d0%b2%d0%bd%d0%b0/

Контактний тел. 0992256650

E-mail: m.palamariuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації Онлайн-консультації: вівторок 14.00 – 15.00
Очні консультації: за попередньою домовленістю.
(понеділок з 14.00 до 15.00).

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів цілісне уявлення про нормативно-правові, методологічні, наукові й методичні засади екологічного та геотуризму як популярного сучасного напряму науково-пізнавального туризму.

Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни студенти мають набути такі **загальні компетентності**:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні компетентності:

- Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- Здатність здійснювати ефективне управління ресурсною базою галузей туристичної індустрії.
- Здатність до організаційно-управлінської діяльності у сфері туристичного бізнесу.
- Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

- Демонструвати навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
- Виявляти навички організаційного проектування.
- Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- Знати теоретичні та методичні основи системного аналізу для моделювання і прогнозування розвитку туризму на різних адміністративно-територіальних рівнях.
- Знати і розуміти тенденції розвитку туристичної галузі на сучасному етапі, планування діяльності і стратегії розвитку туристичного підприємства, технологію організації туристичної подорожі, вміння аналізувати ринок туристичних послуг, визначати конкурентні позиції країни або видового ринку туристичних послуг.
- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності і міжкультурності.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

1) місце еко- і геотуризму в системі сучасного науково-природничого туризму;

2) законодавчо-нормативну і методичну базу України щодо туризму загалом та еко- і геотуризму, зокрема;

3) чинні провідні міжнародні документи, які стосуються геотуризму та охорони геологічної

спадщини;

4) міжнародний досвід організації геотуризму й охорони природничо-туристичної спадщини;

5) основні принципи, особливості, об’єкти геотуризму в Україні та світі;

6) сучасні концепції вивчення, використання й оцінки геосайтів як головних об’єктів геотуризму;

7) проблеми організації еко- та геотуризму;

вміти:

1) визначати й оцінювати геотуристичні атракції та їхнє інформаційно-інфраструктурне забезпечення;

2) визначати сучасний екологічний стан територій та об’єктів геологічної спадщини;

3) орієнтуватися у світових та вітчизняних стандартах і регламентах з організації, заповідання та охорони геологічної спадщини;

4) розробляти програми геомаршрутів і геотурів, прокладати екологічні стежки;

5) виконувати комплексну оцінку геотуристичного потенціалу території.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість**		**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	3	6	4	120	30	30	-	-	60	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 1**. Теоретико-методологічні основи екологічного та геотуризму											
1. Загальні відомості про екологічний та геотуризм	10	2	2			6						
2. Екологічний туризм – новий вид науково-пізнавального туризму	10	2	2			6						
3. Історичні основи екологічного туризму	14	4	4			6						

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
4. Інтеграційні та стабілізаційні основи екотуризму	14	4	4			6						
5. Геологічний туризм як різновид пізнавального туризму	14	4	4			6						
Разом за змістовим модулем 1	**62**	**16**	**16**			**30**						
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 2. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ, МОДЕЛІ Й НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ГЕОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ**											
6. Геологічна спадщина	14	4	4			6						
7. Геосайти (геологічні пам'ятки природи)	10	2	2			6						
8. Сучасні концепції вивчення й оцінки геосайтів	10	2	2			6						
9. Геопарки – найпопулярніший напрям сучасного геотуризму	14	4	4			6						
10. Проблеми і перспективи геотуристичного потенціалу України	30	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 2	**58**	**14**	**14**			**30**						
Усього годин	**120**	**30**	**30**			**60**						

3.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	**Кількість годин**	**Кількість балів**
1.	Аналіз вітчизняних і зарубіжних інформаційно-рекламних матеріалів з екотуризму	4години	5 балів
2.	Паспортизований опис геологічної пам'ятки 2 3. Міжнародний польсько-український геотуристичний шлях "Гео-Карпати»	4години	5 балів
3.	Міжнародний польсько-український геотуристичний шлях "Гео-Карпати"	2години	5 балів
4.	Найвідоміші геопарки світу	4години	5 балів
5.	Розробляння геотуристичного маршруту в Карпатському регіоні	4години	5 балів
6.	6. Пам'ятки давнього гірництва як об'єкти геотуризму	4години	5 балів
7.	Розробляння геотуристичного маршруту по стратиграфічних (мінералогічних, спелеологічних) пам'ятках природи одного з регіонів України	4години	5 балів

8.	Аналіз геотуристичного потенціалу одного з регіонів України	4години	5 балів
Всього		**30**	**40**

3.4. Самостійна робота студентів

Тема	**Завдання**	**Кількість годин**	**Кількість балів**
1	Загальні відомості про екологічний та геотуризм	6	1
2	Екологічний туризм – новий вид науково-пізнавального туризму	6	1
3	Історичні основи екологічного туризму	6	1
4	Інтеграційні та стабілізаційні основи екотуризму	6	1
5	Геологічний туризм як різновид пізнавального туризму	6	1
6	Геологічна спадщина	6	1
7	Геосайти (геологічні пам’ятки природи)	6	1
8	Сучасні концепції вивчення й оцінки геосайтів	6	1
9	Геопарки – найпопулярніший напрям сучасного геотуризму	6	1
10	Проблеми і перспективи геотуристичного потенціалу України	6	1
Всього		60	10

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

3.5. Індивідуальні завдання, передбачені індивідуальним планом

(оцінювання: одне ІНДЗ - 10б.)

№	Назва теми
1	Нормативно-правове забезпечення туризму в Україні.
2	Діяльність Європейської асоціації зі збереження геологічної спадщини (ProGEO).
3	Міжнародна співпраця щодо охорони і популяризації геологічної спадщини.
4.	Діяльність Міжнародного союзу геологічних наук (IUGS) в частині охорони геологічної спадщини.
5.	Наукове та освітнє забезпечення геотуризму.
6.	Діяльність Всесвітньої туристичної організації (WTO).
7.	Вплив антропогенних чинників на сучасний стан територій та об’єктів геологічної спадщини.

8.	Регулювання процесів трансформації рельєфу геотуристичних стежок. 9. Екотуризм як напрям “зеленої” економіки. 10. Переваги та недоліки екотуризму
9.	Нормативно-правове забезпечення туризму в Україні. 9. Екотуризм як напрям “зеленої” економіки.
10	Переваги та недоліки екотуризму

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти
Вид підсумкового контролю: залік

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
Т1	Т2	Т3	Т4	МКР	Т5	Т6	Т7	Т8	МКР		
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10		

Політика оцінювання

***Політика щодо академічної доброчесності*:** Здобувачі вищої освіти зобов’язані дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у Положенні «Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view) Виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, переведення на індивідуальний графік з різних причин) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти: Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

За умови проходження навчальних тренінгів на платформі Prometheus та інших фахових платформах виконання всіх завдань та отримання сертифікату, студент може отримати додатково 10 балів до підсумкової оцінки по освітній компоненті «Екологічний туризм та геотуризм».

Критеріями оцінювання є:

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу здійснюється на основі ***усної співбесіди, оцінювання письмового виконання завдань, тестувань.***

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом ***їх поточної перевірки й оцінювання***.

3. Контроль за виконанням ІНДЗ (за бажанням студента) здійснюється шляхом ***оцінювання виконаних проектів та усного індивідуального захисту дослідження.***

4. Матеріал для ***самостійної роботи студентів***, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (опитування, тестування, розв'язанні практичних завдань, виконанні завдань самостійного опрацювання, кейсів). Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів (20 балів за участь у практичних заняттях, 5 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота); 2 модуль – 30 балів (20 балів за участь у практичних заняттях, з яких 5 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота).

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі іспиту з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Залік проводиться в усній формі і передбачає відповіді на два теоретичні питання (1 питання – 10 балів; 2-е питання – 10 балів), вирішення ситуативних завдань (10 балів) та вирішення двох тестів (по 5 балів за кожен тест). Загальна сума балів, яку може отримати студент – 40 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі залку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

За модулями по ОК «Екологічний туризм та геотуризм» заповнюється відомість рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Оскільки для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle, то фіксація набраних балів студентом під час вивчення курсу також ведеться у електронному додатку оцінювання на сторінці курсу.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view

5. Засоби оцінювання

Методи навчання
– словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)
– практичні методи (практичні або ситуаційні завдання)
– наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)
– робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами
– електронне та інтерактивне онлайн-навчання (курси, семінари, круглі столи, вебінари)
– самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання
– аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті;
– презентації результатів виконання завдань;
– тестування;
– презентація творчих завдань;
– підсумковий контроль – екзамен;
– інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view).

Формою поточного контролю являється усний контроль, а саме: фронтальне, індивідуальне опитування; письмовий контроль: тестування, вирішення кейсів, ситуативних завдань.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Основи менеджменту сільського туризму», представлений на електронній платформі https://moodle.chnu.edu.ua

Формою підсумкового контролю є залік.

Рекомендована література:

Основна

1. Вишневський В. І. Екологічний туризм : навч. посібник. – К. : Інтерпрес ЛТД, 2015. – 140 с.

3. Геологічні пам’ятки України : у 4-х томах. – Львів ; Київ. – 2006. – Т. 1. – 320 с.; 2007.– Т. 2. – 320 с.; 2009. – Т. 3. – 200 с.; 2011. – Т. 4. – 280 с.

4. Дмитрук О. Ю., Дмитрук С. В. Екотуризм : навч. посібник. – К. : Альтерпрес, 2009. – 358 с.

5. Закон України “Про туризм” (1995, остання редакція від 16.10.2020).

6. Кляп М. П., Шандор Ф. І. Сучасні різновиди туризму : навч. посібник. К. : Знання, 2011. – 334 с.

7. Козловський О. Ю., Борисюк Б. В. Екологічний туризм : навч. посібник. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 202 с.

8. Проблеми охорони геологічної спадщини України / А. П. Уімблдон, Н. П. Герасименко, А. А. Іщенко та ін. – К. : ДНЦ РНС НАНУ, 1999. – 129 с.

9. Сорокіна Г. О. Екологічний туризм : навч. посібник. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 206 с.

10. Geoheritage in Europe and Its Conversation [eds. W. A. P. Wimbeidon, S. Smith-Meyer] // ProGEO, 2012. – 405 p.

11. Geotourism / Ed. by Ross K. Dowling and David Newsome. – Elsevier Ltd., 2006. – 260p.

Допоміжна

1. Атлас. Геологія і корисні копалини України / [гол. ред. Л. С. Галецький]. – К., 2001. – 168 с.

2. Бейдик О. О., Новосад Н. О. Унікальна Україна: географія та ресурси туризму : навч. посібник. – К. : Альтерпрес, 2013. – 572 с.

3. Бойко В. О. Екологічний туризм як складова зеленої економіки // Ефективна економіка (електронне наукове фахове видання). – 2021. – № 4.

4. Брусак В., Бакун В. Методичні аспекти класифікації і паспортизації геологогеоморфологічних пам’яток природи // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. геогр. – 2011. – Вип. 39. – С. 44–51.

5. Геотуризм: практика і досвід : Перша міжнар. наук.-практ. конф. : матеріали. – Львів: НВФ “Карти і Атласи”, 2014. – 152 с.

6. Геотуризм : практика і досвід : Друга міжнар. наук.-практ. конф. : матеріали. – Львів : НВФ “Карти і Атласи”, 2016. – 168 с.

7. Геотуризм: практика і досвід : Третя міжнар. наук.-практ. конф. : матеріали. – Львів : Каменяр, 2018. – 256 с.

8. Гриценко В. П. Геосайти України та геологічна спадщина Європи // Геолог України. – 2004. – № 2. – С. 55–62.

9. Yemchuk T., Yachniuk M., Palamaryk M. Social Media Marketing: A Concept and Instruments. Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration: scientific monograph / edited by Dr.oec. Prof. Maksym Bezpartochnyi, Dr.oec. Prof. Viktoriia Riashchenko, Dr.paed. Nina Linde, 2nd edition. – Riga: Institute of Economics of the Latvian Academy of Sciences, 2020. S 175 -185. URL:https://zenodo.org/record/4396286#.YAr8qOlR2Uk